

Relatief veel zeldzame soorten

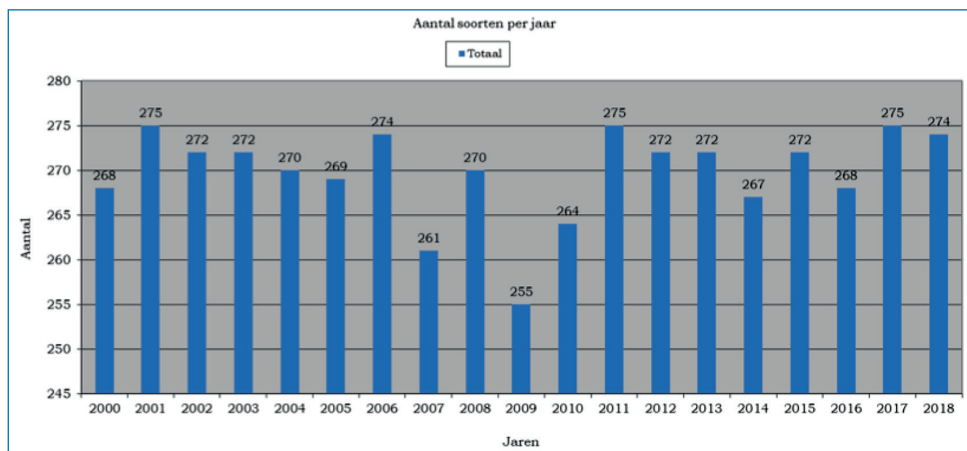
Jaaroverzicht 2018

We zagen in het jaar 2018 met zijn allen 274 verschillende vogelsoorten. Dat is 4 soorten meer dan het gemiddelde sinds 2000. Het aantal van 274 is nog niet helemaal definitief, omdat verschillende soorten nog moeten worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA), zoals de Vale Gierzwaluw, die in november werd waargenomen. Er zijn in 2018 twee nieuwe regio-soorten aan de lijst toegevoegd: een Balkanbaardgrasmus is gevangen in de Amsterdamse Waterleidingduinen en een Kleine Zwartkop is gezien in de Kennemerduinen. Het totaal aantal soorten in regio Zuid-Kennemerland komt daarmee op 378 vogelsoorten. Dit aantal is echter alweer achterhaald met de vondst van een Kleine Trap bij Hillegom begin februari 2019. De Kleine Trap was nog niet eerder waargenomen en betreft de 379e regio-soort.

Leuke soorten

In 2018 zijn er relatief veel zeldzame soorten gezien, maar waren er ook verschillende opvallende missers. Naast de twee nieuwe regio-soorten is er ook een soort waargenomen, die pas één keer eerder in onze regio is gezien: de Middelste Bonte Specht. In 1997 werd een Middelste Bonte Specht waargenomen

in de Amsterdamse Waterleidingduinen/ Huis te Vogelenzang en 21 jaar later zat er een vogel op vrijwel precies dezelfde plek! Ook de Vale Gierzwaluw was pas één keer eerder waargenomen in onze regio, in 2015. Net als de vorige keer werd de vogel eerst gezien bij de Zuidpier van IJmuiden, waarna de vogel over trektelpost Parnassia naar het

FIGUUR 1: Totaal aantal soorten in regio Zuid-Kennemerland per jaar

FIGUUR 2: Izabeltapuit bij de Zuidpier. Foto: Lesley van Loo

zuiden vloog. Een andere bijzonderheid die bij de Zuidpier van IJmuiden werd gezien was de 3e Izabeltapuit voor de regio. De vogel is hier op 5 oktober gefotografeerd, maar helaas niet meteen herkend. Eerdere waarnemingen van de Izabeltapuit werden in 2000 en 2015 eveneens bij de Zuidpier gedaan.

Ook was de waarneming van een Roodhalsgans in Vogelenzang pas de 3e waarneming voor deze soort na een vogel in de Hekslootpolder in 2012 en een groepje van 5 vogels, die in 2016 over de Zuidpier vlogen. Een Struikrietzanger, die in de Amsterdamse Waterleidingduinen is gevangen, betrof de 6^e waarneming voor regio Zuid-Kennemerland.

Bijzonder was de waarneming van een Dougalls Stern bij de Zuidpier. Deze soort werd eerder in onze regio gezien in 1977, 1982, 1989 en 3 keer in 1990, maar dit was pas de eerste waarneming van deze soort in de 21e eeuw. Na 2 jaar

afwezigheid werd er in 2018 weer een Stormvogeltje gezien. Ook de Kwartelkoning was al twee jaar niet meer gezien in onze regio, maar werd in het najaar binnengebracht bij het Vogelasiel en even later weer fit losgelaten. De Siberische Boompieper was ook al twee jaar afwezig, maar in 2018 waren er weer 3 waarnemingen van deze soort in de regio.

Voor het eerst sinds 2014 werd er dit jaar weer een Noordse Nachtegaal gevangen in de regio. Ook de Orpheusspotvogel was al sinds 2014 afwezig, maar werd in het voorjaar zingend gehoord in zowel de Kennemerduinen als in Spaarndam. Leuke nachtvogels waren een Steenuil en één of meerdere Nachtzwaluwen. De Steenuil werd gevangen in de Amsterdamse Waterleidingduinen en was pas de eerste waarneming sinds 2012. De Nachtzwaluw was al sinds 2011 niet meer waargenomen in onze regio maar werd in het

voorjaar op verschillende plekken in de Kennemerduinen gehoord.

Missers

Als we kijken naar de statistieken was de Kleine Alk in 2018 de opvallendste ontbrekende soort op de jaarlijst. Het was in de 21e eeuw nog niet eerder voorgekomen dat er het hele jaar geen Kleine Alk werd waargenomen. Een andere soort die in 2018 opvallend genoeg niet werd waargenomen is de Morinelplevier. In de 21e eeuw gebeurde het pas één keer eerder dat de soort niet werd waargenomen, in 2011. Eenzelfde verhaal geldt voor de Grauwe Kiekendief, die in de 21e eeuw enkel in 2007 niet werd waargenomen en in 2018 opnieuw ontbrak. Naast de Grauwe Kiekendief werd er in 2018 ook geen Steppekiekendief waargenomen. De Steppekiekendief blijft natuurlijk een zeldzaamheid, maar sinds 2010 werd de soort enkel in 2013 en 2015 niet gezien. Ook de Hop is een zeldzaamheid,

maar was in de 21e eeuw pas in 5 jaren afwezig. Ook in 2018 werd er geen Hop in de regio waargenomen.

In 2016 werd er voor het eerst in de 21e eeuw geen Bonte Kraai in de regio waargenomen. In 2017 was er nog één waarneming, maar in 2018 werd de soort opnieuw niet waargenomen in de regio. Ook de Roodkeelpieper is in de 21e eeuw een vaste bezoeker tijdens de naajaarstrek. In 2017 werd deze soort echter niet opgemerkt en een jaar later bleef een waarneming van deze soort opnieuw uit. Een laatste misser, die overigens wel vaker wordt gemist, is de Vale Pijlstormvogel.

Fotografie

Het fotograferen van vogels wordt steeds populairder. Toen ik begon met vogels kijken stonden er vaak slechts enkele mensen met een camera bij een bijzondere vogel, de rest van de vogelaars keek door zijn kijker. Tegenwoordig zijn de mensen zonder camera juist

KWARTELKONING, 16 oktober 2018, Foto: Marcel Slaterus

FIGUUR 3: Hoogst gewaardeerde foto van 2018: Grote Kruisbekken in de Kennemerduinen.

Foto: Siebe Wiersma

schaars als er een zeldzame soort wordt gemeld. Het voordeel hiervan is dat zeldzame soorten tegenwoordig wel erg goed worden gedocumenteerd. Op de website Waarneming.nl waren dit jaar weer prachtige foto's te zien van de verschillende zeldzaamheden, die onze regio aandeden. De foto die het hoogst werd gewaardeerd was onderstaande foto van de Grote Kruisbekken in de Kennemerduinen op 14 januari 2018.

2019

Het jaar 2019 is alweer goed gestart. Zoals eerder vermeld is de nieuwe regio-soort voor dit jaar al gevonden in de vorm van een Kleine Trap. Ook werd er op 12 februari een Bonte Kraai gefotografeerd in de Amsterdamse Waterlei-

dingduinen, dus die ontbreekt dit jaar gelukkig niet op de jaarlijst! Ik ben benieuwd op hoeveel soorten we in 2019 gaan eindigen. Daarom roep ik u op om uw vogelwaarnemingen ook dit jaar weer te melden op Waarneming.nl of onze regionale website Kennemer.waarneming.nl. Alvast bedankt voor uw medewerking en veel bijzondere vogelwaarnemingen gewenst in 2019!

■ *Lars Buckx*